

Universitätsbibliothek Wuppertal

Diodori Sicvli Bibliothecæ Historicæ Libri XV

Diodorus <Siculus>

Basileæ, 1578

Liber quartus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1046](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1046)

exitio eius transigat: Ego quidem ætatis tuæ contemplatione, atq; harū precum, cadauer restituum. Neq; unq; cōmittam, ut quod in hostibus reprehenditur, crimen malitiæ ipse subeā. Ad ea Priamus renouato fletu quā miserabili. Non sine decreto diuūm aduersa hominibus irruere, ait. Deū quippe auctorem singulis mortalibus boni maliq; esse: neq; quoad beatū esse licitū sit, cuiusq; in eum uim inimicitiasq; procedere. Cæterum se diuersi partus quinquaginta filiorum patrem, beatissimū regum omnium habitū, ad postremū Alexandri natalē diem: quē euitare, ne dñs quidē percinentib. potuissē. Nāq; Hecubam foetu eo grauidā, facem per quietē edidisse uisam: cuius ignibus cōflagrasse Idam, ac continuante flamma deorum delubra cōcremari, omniaq; demum ac cineres collapsam ciuitatem, intactis, inuiolatisq; Antenoris atq; Anchisæ domibus. Quē dum denunciata ad perniciem publicā spectare aruspices præcinerent, internecandum editum partū placuisse. Sed Hecubā more fœminæ miserationis, clam alendū pastoribus in Idā tradidisse, in id dexteram dedisse. Eum iā adultū cum res palām esset, ne hostē quidē, quous fœuissimū ut interficeret, pati potuissē: tantæ scilicet eum fuisse pulchritudinis atq; formæ. Quē coniugio deinde Oenonæ iunctum, cupidinē desideriumq; maximum cœpisse uidendi regiones, atq; regna procul posita. Eo itinere abductam Helenam, uenusto aspectu decorā, urgente ac instigante quodā numine, cunctorum ciuium animis, sibi etiā latitiæ fuisse. Neq; cuiq; quum orbari se filio, alioūe consanguineo cerneret. nō acceptam tamen: solo omnium aduersante Antenore. Qui mox post Alexandri reditum, filiū suum Glaucū, qui tunc eius comitatū sequutus erat, abdicandū à penatibus suis decreuerit, uir domi belliq; prudentissimus. Ceterū sibi, quoniā ita res ruerent, optatissimum appropinquare naturæ finem, ommissis iā regni gubernaculis atq; cura. Tantū sese in Hecubæ filiorumq; recordatione cruciari, quas post excidium patriæ captiuas, incertum cuius domini fastus manerent. Dein omnia quæ ad redimendū filiū aduecta erant, ante cōspectum iuuenis exponi imperat. Ex quib; quicquid auri atq; argenti fuit, tolli Achilles iubet: uestib. etiā, quod ei uisum est, reliquis in unum collectis, Polyxenam & cadauer tradit. Quo recepto, rex in gratiam ne impetrati funeris, an si quid Troiæ accideret, securus iam filia, complexus Achillis genua, orat uti Polyxenam suscipiat, sibiq; habeat. Super qua iuuenis aliud tempus, atq; alium locum, tractatumq; fore respondit. Interim cum eo reuerti iubet. Ita Priamus recepto Hectoris cadauere, ascensoq; uehiculo, cum his qui se tum comitati fuerant, ad Troiam redijt.

DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROIANO,

LIBER QUARTVS.

Ed postquam Troianis palām est, regem perfecto negotio inuolatum, atq; integro comitatu regredi: admirati, laudantesq; Græciæ pietatem ad cœlum ferunt. Quippe quis ita animo haberat nulla spes impetrandi cadaueris: ipsum & qui cum eo fuissent, retineri à Græcis, maxime ob Helenæ quæ non remitteretur, recordationem. Cæterum uiso Hectoris funere, cuncti ciues foctiq; accurrentes fletum tollunt, diuellentes comam, fœdantesq; ora laniatibus in tanta populi multitudine. Neq; quisquam in uirtute sua, spei bonæ fiduciam ponere, illo interfecto qui inclyta per gentes fama rerum militarium: in pace etiam præclara prudentia, ex qua nō minorem quā reliquis artibus gloriam adeptus erat. Interea sepeliere eum haud longē à tumulo Ili regis quondam. Dein exorto quā maximo ululatu, postrema funeris peragunt: hinc fœminis cum Hecuba deflētibus, hinc reclamantib. uiris Troianis, & ad postremum

postremum sociorum gentibus. Quæ per dies decem concessa bellandi re-
 que, ab ortu solis usque ad uesperam per Troianos gesta, nullo usquam remis-
 sione lugendi officio. Interim per eosdem dies Penthesilea, de qua ante memora-
 uimus, cum magna Amazonum manu, reliquisque ex finitimis populis super-
 uenit. Quæ postquam Hectorem, interemptum cognouit, percussa morte eius,
 regredi domum cupiens: ad postremum multo auro atque argento ab Alexan-
 dro illecta, ibidem operiri decreuerat. Dein exactis aliquot diebus, copias
 suas armis instruit, ac seorsum à Troianis, ipsa suis modo bellatoribus satis fi-
 dens in pugnam peregit, cornu dextro sagittarijs, altero peditibus instructo,
 medios equites collocat. Contra quos à nostris ita occursum, ut sagittarijs Me-
 nelaus atque Vlysses, & cum Teucro Meriones: peditibus, Aiaces duo, Diome-
 des, Agamemnon, & Tlepolemus, & cum Ialmeno Acalephus opponeren-
 tur. In equites ab Achille & reliquis ducibus pugnaretur. Hoc modo instru-
 cto utrinque exercitu, conflixere acies. Caduntque sagittis reginæ plurimi, ne-
 que à Teucris secus bellatum. Interim Aiaces, & qui cum his erant pedites, con-
 tra quos steterant cadere, ac restantes detrudere umbonibus, moxque detrusos
 obruncare. Neque quoad deletæ peditum copiarum, finis fit. Achilles inter equi-
 tum turmas Penthesileam nactus, hasta petit: neque difficilius quam foemi-
 nam equo deturbat, manu comprehendens comam, atque ita grauius uulne-
 ratam detrahens. Quod ubi uisum est, tum uerò nullam spem in armis rati, fu-
 gam faciunt. Clausisque ciuitatis portis, nostri reliquos quos fuga bello exeme-
 rat, inscuti obruncant: foeminis tamen abstinentes manum, parcentesque sexui.
 Dein uti quisque uictor interfectis quos aduersum ierat, regrediebatur, Pen-
 thesileam uisere seminecem, admirarique audaciam. Ita breui ab omnibus in e-
 undem locum est concursum, placitumque, uti quoniam naturæ sexusque condi-
 tionem superare esset ausa, in fluitium, reliquo adhuc presentente spiritu, aut
 canibus dilanianda iaceretur. Achilles interfectam eam sepelire cupiens mox
 à Diomede prohibitus est. Is namque percontatus circumstantes, quidnam
 de ea faciendum esset, consensu omnium peditibus attractam in Scamandrum
 præcipitat: scilicet poenam postremæ desperationis atque amentiarum. Hoc mo-
 do Amazonum regina deletis copijs, quibus cum auxiliatum Priamo uenerat,
 ad postremum ipsa spectaculum dignum moribus suis præbuit. At se-
 quenti die Memnon Tithoni atque Auroræ filius, ingentibus Indorum atque
 Aethiopum copijs superuenit, magna fama. Quippe in unum multis millib.
 armatorum uario genere insignium, spes etiam uotaque de se Priami superaue-
 rat. Namque omnia circum Troiam, & ultra quæ uisui patebant, uiris atque e-
 quis repleta, splendore insignium refulgebant. Eos omnes è iugo Caucaſi mon-
 tis ad Troiam duxit. Reliquos neque numero inferiores, imposito Phala duce
 atque rectore, mari misit. Qui appulsi Rhodum, ubi animaduertere, insulam
 Græcis sociam, ueriti ne re cognita incenderentur naues, ibidem operiebantur.
 Ac mox diuisi in Camiram & Galisam urbes opulentas. Neque multo post
 Rhodij Phalam incusare, quod paulò antè euersa ab Alexandro Sydone pa-
 tria sua, auxilium ei à quo læsus sit, ferre cuperet. Quoque animos exercitus per-
 mouerent, confirmare, haud dissimiles Barbarorum uideri eos, qui tam indi-
 gnus facinus defenderent: multa præterea quæ accensura uulgi, & quæ
 pro se factura essent, disserere. Quæ res haud frustra fuit. Phœnices namque
 qui in eo exercitu aderant, plurimi permoti querelis Rhodiorum, dein cupidi-
 ne diripiendarum rerum quas secum aduexerant, Phalam lapidibus inscuti
 necant: distributi que per supradictas urbes, aurum, atque reliqua prædæ inter
 se dispartiunt. Interim exercitus qui cum Memnone uenerat, positos pa-
 tulos per locos castris (nam intra moenia haud facile tanta uis hostium retine-
 ri poterat) diuersi suo quisque genere exercebantur. Neque in eadem arte sim-
 plex atque idem modus, sed ut quenque regionis suæ mos assuefecerat, ita te-
 lis in

*Penthesilea cum
 Grecis congressa
 occiditur.*

*Memnon ad
 Troiam profectus
 occiditur.*

lis in alium modum formatis. Scutorum etiam & galearum multiformis species, horrendam belli faciem præbuerant. At ubi triti aliquot dies, & miles bellum cupit, simul cum luce exercitus omnis signo dato in prælium ducitur, cumque ijs Troiani, & qui intra mœnia socij fuerant. At contra Græci instructi pro tempore operiri, debilitati aliquantum animo, metu ingētis atque incogniti hostis. Igitur ubi intra teli factum uentum est, tum uerò Barbari clamore ingenti ac dissono, ruinae modo irrumpunt. Nostri confirmati inter se, satis impigre uim hostium sustentauere. Sed postquam acies renouata, atque in ordinem reformatæ sunt, & iam hinc atque inde tela cepere, cadunt utriusque exercitus plurimi. Neque finis fit, quoad Memnon curru uectus, adhibito secum fortissimo quoque, medios Græcorum inuadit, primum quoniam obuium fundens aut debilitans. Ita iam plurimis nostrorum interfectis ducibus, ubi fortuna belli uersa, neque spes reliqua nisi in fuga est uictoriam concessere. Eo die incensæ deletæque nauis omnes forent, ni nox per fugium laborantium ingruens hostes ab incepto cohibuisset. Tanta in Memnone bellandi uis peritiamque, & nostris aduersæ res. Igitur Græci postquam requies est, perculli inter se, ac summæ rerum diffidentes, per uniuersam noctem quos in bello amiserant, sepeliere. Dein consilium futuri certaminis aduersum Memnonem in eunt: ac placet sorte eligi nomen ducis, cum eo bellaturi. Tunc Agamemnon Menelaum excipit & Idomeneum. Reliquorum sors agi cepta, Aiace Telamonium uotis omnium deligit. Ita refectis cibo corporibus, reliquum noctis cum quiete transigunt. At lucis principio, armati instructique pro negotio, pugnam aggrediuntur. Neque segnius à Memnone actum, cum quo Troiani omnes. Ita hinc atque inde ordinato exercitu, prælium initum. Tum plurimi utriusque partis, ut in tali certamine, cadunt, aut icti grauius prælio decedunt. In quo bello Antilochus Nestoris obuius fortè Memnoni interficitur. Moxque Ajax ubi tempus uisum est, inter utranque aciem progressus, lacessit regem, prædicto prius Ulyssi & Idomeneo, ut à cæteris se defenderet. Igitur Memnon ubi ad se tendi uidet, curru defilit, confligitque pedes cum Aiace, magno utriusque partis metu atque expectatione. Tum dux noster summa uim umbonem scuti eius telo aliquantum perforatum, uiribus ingruens, impulit uertitque in latus. Quo uiso, regis comites accurrere, Aiace exturbare nitentes. Tum Achilles ubi à Barbaris intercedi uidet, pergir contra, & nudatum scuto hostis iugulum hasta transigit. Ita præter spem interfecto Memnone, animi hostium commutantur, & Græcis auicta fiducia.

Memnon Græcos prælio fundit.

Memnonis mors.

Aethiopiū fuga.

æquo animo fortunæ bellique aduersa. Ita ad postremum corpora sua quisque cum

N rantes

Troianorum desperatio. rantes, uino atq; epulis per multam noctem Aiace[m] simulq; Achillem laudibus celebrant, atq; ad cœlum tollunt. At apud Troiam ubi requies funerū est, non iam dolor ex casu Memnoni, sed metus summæ rei, & ad postremum desperatio inceserat: cū hinc Sarpedonis interitus, inde insecuta paulò post Hectoris clades spes reliquas animis abstulissent: neq; quod postremū per Memnonem fortuna auxilium obtulerat, reliquum iam existeret. Ita confluentibus in unum tot aduersis, curam omnem exurgendi amiserunt. Atq; post paucos dies Græci instructi armis, processere in cāpum, laceßentes, si auderent, ad bellandum Troianos. Quis Alexander dux cum reliquis fratribus militem ordinat, atq; aduersum pergit. Sed priusquam ferire inter se acies, aut iaci tela ceperet, Barbari solutis ordinibus fugam faciūt: cæsiq; eorum plurimi, aut in flumē præceps dati, cum hinc atq; inde ingruere hostis, atq; undiq; adēpta fuga esset. Capti etiam Lycaon & Troilus Priamide, quos in medium productos, Achilles iugulari iubet: indignatus nondum sibi à Priamo super his quæ secum tractauerat, mandatum. Quæ ubi animaduertēre Troiani, tollunt gemitus: & clamore lugubri Troili casum miserandum in modum deslent, recordati aetatem eius admodum immaturam: qui in primis pueritiæ annis cum uerecūdia & probitate, tum præcipuè forma corporis amabilis atq; acceptus popularibus, adolecebat. Dein transactis paucis diebus, solenne Thymbræi Apollinis incessit, & requies bellandi per inducias interposita. Tunc utroq; exercitū sacrificio insistente, Priamus tempus nactus, Ideum ad Achillem super Polyxena cum mandatis mittit. Sed ubi Achilles in luco ea quæ illata erant tum ab Ideo, separatim ab alijs recognoscit, cognita re apud naues suspicio alienati ducis, & ad postremum indignatio exorta est. Nanq; antea rumorem proditiōnis dementer ortum per exercitum in uerum traxerant. Ob quæ simul, uti concitatus militis animus leniretur, Ajax cum Diomede & Vlysse ad lucum pergunt. Hiq; ante templum resistunt, opperentes si egrederetur, Achillem, simulq; uti rem gestam iuueni referrent. De cætero etiam deterrent, ne colloquium clam cum hostibus haberet. Interim Alexander cōpositis iam cum Deiphobo insidijs, pugione cinctus Achillem aggreditur, confirmator ueluti eorum quæ Priamus pollicebatur. Moxq; ad aram Apollinis, quo ne hostis dolum persentisceret, auersusq; à duce, assistit. Dein ubi tempus uisum est, Deiphobus amplexus inermem iuuenem, quippe in sacro Apollinis nihil hostile metuentem, exosculari, gratulariq; super his quæ concessit, neq; ab eo diuelli aut omittere. Quo Alexandro librato gladio procurrēs aduersus hostem, per utrunq; latus geminato ictu transfigit. At ubi dissolutum uulneribus animaduertere, parte alia quàm ueniunt prouunt. Re ita maxima, & super uota omnium perfecta, in ciuitatem recurrunt. Quo uiso Vlysses: Non temerè est, inquit, quod turbati ac trepidi repente profilière. Dein ingressum lucum, circūspicientesq; uniuersa, animaduertunt Achillem stratum humi exanguem atque etiam seminecem. Tum Ajax: Fuit (inquit) confirmatum, ac uerum etiam per mortales, nullum hominū existere potuisse, qui te uera uirtute superaret: sed uti palàm est, tua te inconsulta temeritas perdidit. Deinde Achilles extremum adhuc retentās spiritum: Dolo me atq; insidijs, inquit, Deiphobus atq; Alexander Polyxenæ gratia circumuenere. Tum expirantem eum duces amplexi cum magno gemitu, atq; exosculati, postremū salutāt. Deniq; Ajax exanimem iam humeris sublatum, luco effert. Quod ubi animaduertēre Troiani omnes simul portis prouunt, eripere Achillem nitentes, atque auferre intra mœnia scilicet more solito, illudere cadaueri eius gestientes. Contra Græci cognita re, arreptis armis tēdunt aduersum: paulatimq; omnes copiæ productæ, ita utrinq; certamen breui adoleuit. Ajax tradito his qui secū erant cadauere, dein infensus Asium Dimanthis Hecubæ fratrem, quem primum obuium habuit, interfecit. Dein plurimos, uti quæq; intra telum fecerant. In quis, Iastes & Amph

Amphimachus reperti, Cariae imperantes. Iamque duces Aiax Oilei, & Menelaus adiuncti, fundunt plurimos, atque in fugam cogunt. Quare Troiani caesis suorum plurimis, nusquam ullo certo ordine aut spe reliqua resistendi, dispersi palantesque ruere ad portas, neque usquam nisi in muris salutem credere. Quare magna uis hostium ab insequentibus nostris obruncatur. Sed ubi clausis portis finis caedendi factus est, Graeci Achillem ad naues referunt. Tuncque resistentibus cunctis ducibus casum tanti uiri, plurimi militum haud dolere, neque uti res exposcebat, tristitia commoueri. Quippe queis in animo haeserat, Achillem saepe consilia prodendi exercitus iniisse cum hostibus. Caterum interfecto summam militiae orbatam, & ademptum spei quam plurimum, cui egregio bellandi ne honestam quidem mortem, aut aliter quam in obscuro oppetere licuerit. Igitur propere ex Ida apportata ligni uis multa, atque in eodem loco, quo antea Patroclo, bustum extruunt. Dein posito cadauere, subiectoque igni, iusta funeri peragunt, Aiax praecipue insistente, qui per triduum continuatis uigilijs haud prius obire desistit, quam reliquiae coadunarentur. Solus namque omnium penes ultra uirilem modum interitu Achillis consternatus est, quem dilectum praeter ceteros animo summis officijs percoluerat: quippe quum amicissimum, & sanguine coniunctum sibi, tum praecipue plurimum uirtute ceteros antecedentem sciret. Contra apud Troianos laetitia atque gratulatio cunctis incesserat, interfecto quam metuendo hoste. Alexandrique commentum laudantes ad coelum ferunt, scilicet quum insidijs tantum perfecerit, quantum in certamine ne auderet quidem. Inter quae tam laeta, nuncius Priamo superuenit, Eurypilum Telephi ex Mysia aduentare, quem rex multis antea ille *Eurypilus uenit Troianis* cetera quae ei pulcherrima miserat, addiderat etiam uitem quandam auro effusam, *suppetias latens* & ob id per populos memorabilem. Caterum Eurypilus uirtutibus *uis.* multis clarus, Mysiae instructus legionibus, summa fama laetitiaque a Troianis exceptus, spes omnes Barbaris in melius conuerterat. Interim Graeci Achillis ossa urna condita, adiunctaque simul Patrocli, in Sygae sepeliere. Cui sepulchrum etiam extruendum ab ijs qui in eo loco habitabant, mercede Aiax locat, indignatus iam Graecis, quod nihil in his dignum doloris iuxta amissionem tanti herois animaduerteret. Per idem tempus Pyrrhus, quem Neoptolemum *Pyrrhus in Graecorum castra uenit.* memorabant Achille genitum ex Deidamia Lycomedis, superueniens, offendit tumulum extructum iam ex parte maxima. Dein percontatus exitum patris, doctusque, Myrmidonas gentem fortissimam & inclytam bellandi, armis atque animis confirmat. Impositoque faciendo opere Phoenici, ad naues atque tentoria parentis uadit, ibi custodem rerum Achillis Hippodamiam animaduertit. Moxque cognito aduentu eius, in eundem locum a cunctis ducibus concurrunt: ut animum aequum haberet, deprecantur. Quis benigne respondens, nec sibi ait ignoratum esse, omnia quaecumque diuinitus fierent, forti animo pectoreque patienda, neque cuiquam super fatum uiuendi concessam legem. Turpem namque ac detestandam uiris fortibus conditionem senectae, contra imbellibus optabilem. Caterum sibi eodem leuiorem dolorem esse, quod non in certamine neque in luce belli Achilles interfectus esset, quo fortiolem non optasse quidem quenquam existere nunc, uel praeteritum, excepto uno illo Hercule. Addit praeterita, solum uirum dignum ea tempestate, sub cuius manibus excindi Troiam deceret. Neque tamen abnuere, quod infectum a patre relictum esset, a se atque a circumstantibus perfici. Postquam finem loquendi fecit, in proximum diem certamen pronunciatum: duces omnes, ubi tempus uisum est, solito ad Agai nemnonem coenatum ueniunt. In quibus Aiax cum Neoptolemo, Diomedes, Ulysses & Menelaus. Hiique inter se eundem locum coenandi capiunt. Interim inter epulas plurima iuueni partis fortia facinora enumerare, uirtutesque eius commemorando efferre laudibus. Quis Pyrrhus non mediocriter laetatus,

accensusque industria, se omni opere conari respondit, quo ne indignus patris meritis existeret. Dein ad sua quisque tentoria quietum abeunt. At postero die simul cum luce iuuenis castris egressus, offendit Diomedem cum Vlyse. Quos salutato, quid causae ad se ueniendi foret, rogat: hiique aiunt, interponendam diem moram ad reficiendos milites cum eius animo, et longo maris itinere torpentibus etiam nunc membris, et ob id nequaquam satis firmo nisu, ut solitis viribus agerent. Itaque ex eorum sententia biduum interpositum est. Quo tractato, omnes duces regesque suis quisque militibus instructis exercitum ordinant, atque in pugnam uadunt. In quibus Neoptolemus regens medios, circum se Mirmidonas atque Aiacem statuit, quem affinitatis merito parentis loco percolebat. Interim Troiani uehementer pauere, maxime quod in suis indies deficientibus auxilijs, nouus aduersum se miles naue adiunctis secum regulis copias suas me Eurypili hortatu arma capiunt. His naueque adiunctis secum regulis copias suas

Praelium. Troianis mixtas, porta educit: atque ita ordinata acie medium se locat. Tum primum Aeneas aspernato certamine intra muros manet, execratus quippe Alexandri facinus commissum in Apollinem, cuius sacra is praecipue tuebatur. Sed ubi signum bellandi datum est, manus conserunt, magnaque utriusque decertant.

Eurypili re, caduntque plurimi. Interim Eurypilus obuium forte nactus Peneleum, proturbat hasta atque interficit. Inde multo sauior Nerea aggressus mox obturbat, iamque obturbatis qui in acie steterant, medios aggrediebatur. Cum Neoptolemus re cognita, cominus aduolat, deiectumque curru hostem, et ipse delictus perlatum. Quod ubi animaduertere Barbari, quibus spes omnis in Eurypilo fuerat, sine certo ordine atque rectore fuga praesidium deserunt, atque ad muros reuolant. Tum plurimi eorum in fuga interfecit. Postquam uero hostibus suis ad naues reuertere Graeci, ex consilij sententia Eurypili cremata ossa, atque urna condita patri remittunt, scilicet memores beneficiorum atque amicitiae. Cremati etiam per suos Nereus atque Peneleus, seorsum singuli. At postero die per Chrysen cognoscitur, Helenum Priami fugientem sceius Alexandri, apud se in templo agere: moxque ob id nullis Diomede et Vlyse tradidit sese, deprecatus prius, uti sibi partem aliquam regionis in qua reliquam uitam degeret, semotam ab alijs concederent. Dein ad naues ductus, ubi concilio mixtus est, multa prius locutus. Non metu, ait, se mortis patriam parentesque deserere: sed deorum coactum auersione, quorum delubra uiolari ab Alexandro, neque se, neque Aeneam quisse pati. Qui metuens Graecorum iracundiam, apud Antenorem agere: senemque parentem, de cuius oraculo imminetia Troianis mala cognouisset, ultrò supplicem ad eos decurrere. Tunc nostris festinantibus secreta dignoscere, Chryses manu uti silentium ageretur, significat atque Helenum secum abducit. A quo doctus, cuncta Graecis ut audierat, refert. Addit praeterea tempus Troiani excidij, idque a ministris Aeneae atque Antenore fore. Tum recordati eorum quae Calchas dixerat, eadem cuncta congruentiaque animaduertunt. Dein postero die, egresso utriusque milite ad bellandum, plurimi Troianorum cadunt, sed ex socijs tamen pars maxima. At uero ubi a nostris uehementius instatur, et omni opera bellum finire in animo est, signo dato dux duci occurrit, atque in se praelium conuertunt. Tum Philocteta progressum Alexandrum laceffit, si auderet sagittarum certamine. Ita consensu utriusque partis Vlyses atque Deiphobus spacium certaminis definiunt. Igitur primus Alexander in cassum sagittam contendit. Dein Philocteta insecutus, sinistram manum hosti transfigit, reclamantemque per dolorem dexterum oculum perforat. Et iam fugientem insecutus tertio uulnere per utriusque pedem traiecit, fatigatumque ad postremum interficit. Quippe Herculis armatus sagittis, quae infectae hydræ sanguine, haud sine exitio corpori figebantur. Quod ubi animaduertere Barbari, magna ut irruunt, eripere Alexandrum cupientes: multaque suorum

suorum interfectis à Philocteta, negotium tamen peragunt, atq; in ciuitatem reportant. Tumq; Ajax Telamonijs insecutus fugientes, ad usq; portam pergit. Ibiq; caesa uis hostium multa, quum festinantibus inter se Troianis, & singulis euadere inter primos cupientibus, magis in ipso aditu multitudine sua detinerentur. Interim multi eorum qui primi euaserant, super muros siti, collecta undiq; eiusmodi saxa, super clypeum Aiadis deicere, congestamq; plurimam terram desuper uoluere, scilicet ad depellendum hostem. Cum supra modum grauaretur egregius dux, facile scuto decutiens, haud segnius imminere. Deniq; Philocteta, eos qui in muris locati erant, eminens sagittis perturbat, multosq; interficit. Neq; secus à reliquis in parte alia, res gesta. Atq; eo die excisa, uersaq; moenia hostium forent, ni nox iam ingruens nostros ab incepto cohibuisset. Qui ubi ad naues regressi sunt, leti Philoctete facinoribus: & ob id maximam animo fiduciam gestantes, summo fauore ac laudibus, ducem celebrant. Qui simul cum luce, adiunctis sibi reliquis ducibus, in praelium egressus, hostes metu suo adeo terruit, ut uix se moenibus defensarent. Interim Neoptolemus apud tumultum Achillis, postq; in auctorem paternae caedis uindicatum est, initium lugendi sumit, & una cum Phoenici atq; omni Myrmidonum exercitu, comas sepulchro deponit, pernoctatq; in loco. Per idem tempus filij Antimachi, de quo supra memorauimus, adiuncti Priami rebus, ad Helenum ueniunt, eumq; ut in amicitiam cum suis redeat, deprecari sinit. Vbi nihil proficiunt, ad suos remeantes, Diomedem atq; Aiadi alteri itineris medio occurrunt. A quibus comprehensi, perductiq; ad naues, qui nam essent, & rem omnem ob quam uenerat, expediunt. Tum nostri recordati patris eorum, & quae aduersum legatos nostros dixerit, molitusq; sit, tradi eos popularibus, atq; ante conspectum Barbarorum produci iubent, dein lapidibus iniectis necari.

Interim Alexandri funus per partem alienam portae ad Oenonen, quae ei ante raptum Helenae nupserat, necessarii sui uti sepeliretur, perferunt. Sed fertur Oenonen uiso Alexandri cadauere, adeo commotam, uti amissa mente obstupesceret, ac paulatim per errorem deficiente animo, concideret: atq; ita uno eodemq; funere cum Alexandro contegitur. ceterum apud Troiam, ubi hostis muris infestus, magis magisque saeuit, nec iam resistendi ex moenibus spes ulterius est, aut uires ualent, cuncti proceres seditionem aduersum Priamum extollunt, atq; eius regulos. Deniq; accito Aenea filijsq; Antenoris, decernunt inter se, uti Helena cum his quae ablata erant, ad Menelaum duceretur. Quod postquam Deiphobus cognouit, traductam ad se Helenam matrimonio sibi adiungit. Ceterum ingressus concilium Priamus, ubi multa ab Aenea contumeliosa ingesta sunt, ad postremum ex consilij sententia iubet Antenorem ad Graecos cum mandatis belli deponendi ire. Qui ex muris signum ostendens legationi, ubi à nostris recessum est ad naues uenit. Vbi benigne salutatus, atque exceptus, summum fidei beneuolentiaq; erga Graeciam testimonium capit: maximeq; à Nestore, quod Menelaum insidijs Troianorum appetitum, consilio suo atq; auxilio filiorum seruauerit. Pro quibus euerfa Troia, multa praecleara polliceri, hortariq; uti dignum memoria, p amicus aduersum perfidos moliret. Tum longam exorsus Antenor orationem: Semper, ait, princeps Troiae poenam ob male consulta diuinitus consecuti. Dein subiungit Laomedontis aduersum Heracule famosam periuriam, insecutamq; eius atq; regni euerfionem. Qua tempestate Priamus admodum paruulus atq; expers omnium quae gesta erant, petitu Hesionem, regno impositus est. Tum iam inde male desipientem, cunctos sanguine & iniurijs insectari solitum prauum, insuetum atq; appetentem alieni. Quo exemplo ueluti contagione pessima imbutos filios eius, neq; sacro, neq; profano abstinuisset. Ceterum se eadem stirpe qua Priamum, Graecis coniunctum, animo semper ab eo dissensisse. Hesionem quippe Danae filiam Electram genuisse, ex qua ortus est Dardanus, qui Teucris filiae iunctus Erichthonium dedit. Eiusdem est

Neoptolemus
Achillis pater

Antimachi filij
necantur.

Oenone mors
ex dolore.

Deiphobus Helenam ducit ut
matrimonium

Antenor de
proceda urbe
Graecos adit.

Tros, ex eo Ilus, Ganymedes, Cleomestra & Assaracus. Atque ex eo Capys Anchisæ pater. Ilum deinde Tithonum & Laomedontem genuisse. Ex Laomedonte Icteaonem, Clytium, Lampum, Timætem, Bucolionem atque Priamum genitum. Rursusque ex Cleomestra Lycium genitum. Ceterum Priamum cuncta iura affinitatis proculcantem, magis in suos superbiam atque odium exercuisse. Postquam finem loquendi fecit, postulat uti quoniam à senibus legatus pacis missus esset, darent ex suo nomine cum quibus super tali negotio diuertaret. Electique Agamemnon, Idomeneus, Ulysses atque Diomedes. Qui secreti ab alijs prodicionem componunt. Præterea placet, uti Aeneæ, si permanere uellet in fide pars prædæ & domus uniuersa eius incolumis maneret. Ipsi autem Antenori dimidium bonorum Priami, regnumque unum filiorum eius quem elegeret, concederetur. Vbi satis tractatum uisum est, Antenor ad ciuitatem dimittitur, referens ad suos composita inter se longè alia. In quibus donum Mineruæ parari à Græcis, eosque cupere recepta Helena, acceptoque auro bellum omittere, atque ad suos regredi. Ita composito negotio, Antenor, traditoque sibi Talhybio, quo res finem acciperet, ad Troiam uenit.

*Proditionis
Aeneæ merces*

DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROIANO,

LIBER QUINTVS.

*Antenoris ad
Troianos oratio.*

Antenore Talhybioque ciuitatem ingressis, cuncti populares sociique cognita re, properè concurrunt, cupientes dignoscere quæ apud Græcos actitata essent. Quis Antenor in proximum diem relata differt atque ita dimissio conuentu disceditur. Tum inter epulas, cum Talhybius interesset, filios suos monere Antenor, nihil his in uita custodiendum, quam ut antiquissimam ducerent, cum Græcis amicitiam. Dein singulorum probitatem, fidem atque innocentiam commemorando admirari. Ita finito conuuiuo tum disceditur. At lucis principio, cunctis iam in concilio expectantibus audire si quis modus tantis malis fieret, cum Talhybio ipse uenit. Neque multo post Aeneas, dein Priamus cum residuis regulis. Denique ubi ea quæ à Græcis audierat, iussus est dicere, hoc modo disseruit: Graue Troiani principes, uosque socii, graue bellum nobis excitasse aduersum Græciam, grauius uero multoque durius mulieris causa effectos quam amicissimos, qui inde iam à Pelope orti, affinitatis etiã iure nobis coniuncti sunt. Namque si præterita mala summam attingere oporteat, quando ciuitas nostra depressa ærumnis ad requiem emerferit, unquam nobis defuere fletus: aut sociis imminutæ calamitates? Quando non amici, propinqui, parentes, filij denique in bello amissi? Et ut ex reliquorum luctuum memoriam recenseam, quid nam in Glauci filio toleraui? Cuius interitus quamque acerbus mihi, non tamen ita dolori fuit, quam tempus illud quo adiunctus Alexandro, ad raptum Helenæ comitatum sui præbuit. Sed præteritorum satis, futuris saltem parcendum ac consulendum est. Græci homines custodes fidei ac ueritatis, principes beneuolentiæ atque officiorum. Testis his rebus Priamus, qui in ipso strepitu discordiarum, fructum tamen misericordiæ eorum tulit. Neque inferendo bellum quicquam prius tentatum ab his, quam perfidiam in ipsa legatione, insidias equè à nostris experti sunt. In qua re (dico enim quod sentio) Priamus eiusque filij authores: in his etiam Antimachus: qui reces amissis liberis, iniquitatis iuræ poenas luit. Hæc omnia in gratiam gesta Helenæ, eius scilicet mulieris, quam nec Græci quidem recipere gestiunt. Retineatur igitur in ciuitate ea forma, ob quam populi amici etiã, aut non infesti huic regno. Nonne sponte supplices ut iam recipiant rogabimus? non omni modo faciemus læsis iam toties per nos